

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand på svinfarm. Larmet inkom lördagen den xx-xx-xx kl. 03:38.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Kriminalteknikerna NN och XX, representant från försäkringsbolaget och brandinspektör Jan Nordin inledde sin undersökning torsdagen den yy-yy-yy kl. 10:00.

OBJEKTET

Svinstall med förrådsdel och lunchrum strax norr om mittpartiet. Största delen av den 100 x 34 m stora byggnaden uppförd i början av 1990-talet, norra delen (18 m) tillbyggt år 2000. Hela vinden i byggnaden öppen, sånär som på en liten del av det norra svinstallet. Tak av korrugerad plåt. Stora södra delen av svinstallet för lite större kultingar, som ej behövde värmelampor. Ytterligare tre st något mindre svinstallar finns på gården.

HÄNDELSEN

En förbipasserande kvinnlig bilist färdas på vägen som går söder om gården. Hon ser ljus och förstår att det brinner, varpå hon larmar SOS Alarm. Därefter åker hon upp till gården och väcker upp folket i boningshuset. Utalarmeringen från SOS blir pga. dåliga adressuppgifter felaktig, och det innebar i detta fall att det kom två enheter från heltidsstyrka, i stället för en deltidstyrka och förstärkning från heltid. De personella resurserna blev då något större i första skedet, men det är osäkert om det spelade någon roll för utgången.

Ägaren, ZZ, springer ner mot svinstallet, ser ingenting och hoppas först att damen som väckt, tagit fel. Först när han rundat byggnaden ser han lågor i tredje fönstret på väster långsida. Han frågar omgående räddningsledaren när denne anländer, om han vill ha strömmen bruten, och detta görs c:a fem min. efter brandkårens ankomst. Efter att han brutit strömmen börjar ZZ flytta på maskiner som står vid byggnadens östra långsida. Brandkåren rapporterar vid sin framkomst (17 min. efter larmet), att lågor slår ut vid takfoten. Man vill både få ut grisar och rädda så mycket som möjligt av byggnaden.

Södra delen av byggnaden var helt rökfylld, och ljudet från levande grisar i den delen tystnar snart. Från den norra delen får man ut grisar som får gå lösa på gården, och där går de ganska lugnt.

Trycksättning av norra delen görs med svävaren, som rekvirerats. När man är säker på att kunna hålla den tänkta begränsningslinjen vid förråd/lunchrum, tas de utmotade grisarna in igen.

UNDERSÖKNINGEN

Före undersökningen hade en del av de nedrasade takplåtarna lyfts bort, så det blev mer framkomligt. Från ingången i södra gaveln var väggarna mot sydväst svarta, medan de åt sydost var nästan vita. Förklaringen var att det funnits en vägg och dörr vid sidan av gödselrännan, vilket bromsat spridningen av brand- och rökgaser. När vi fortsatte längs östra väggen till det utrymme där det brunnit innanför fönstret, upptäcktes att ytterväggens insida var kraftigt svårtad med antydning till s.k. brand-V (som ofta utvisar var en brand startat). Även här fann vi förklaringen, som var en på väggen monterad tank som hörde till utforslingen av gödsel från stallet. Tanken hade innehållit c:a tio liter hydraulolja, och siktpluggen var nu borta. Oljan hade kommit ut och runnit utefter väggen.

Efter det koncentrerade vi oss på området inåt rummet från fönstret räknat, och snart fann vi en fläkt som suttit i taket. Sådana fläktar sitter med jämna mellanrum för att forsla bort värme och

ammoniakgaser från grisarnas avföring. Fläkten, enfas, var sönderbränd i den del som hänger nedåt och där motorn finns, jämförelse gjordes också med annan fläkt som suttit längre bort i byggnaden. Dessa fläktar är utrustade med överhettningsskydd, men ett sådant löser ej ut vid ljusbåge orsakad av glappkontakt.

Kriminaltekniker NN kontaktade Conny Ohlsson, Kriminaltekniska Laboratoriet (SKL), som sade att effekten i en enfasmotor med 6 Ampere var fullt tillräcklig för att starta en brand. Vid friläggning till golvnivå under där fläkten varit, fanns klumpar av smält aluminium, varav en direkt mot betongen.

SPRIDNINGSRISK

Spridningsrisk till resten av byggnaden samt maskiner uppställda utanför. Stort antal grisars liv gick tillspillo, övrigas liv var hotade, men kunde återbördas relativt oskadda.

SLUTSATSER

Primärbranden har startat i en takfläkt. Brandorsak glappkontakt.

ERFARENHETER OCH FÖRSLAG

Sektioneringar bör finnas i stora byggnader. Larm för tidig detektering (upptäckt) av brandtillbud bör finnas. Enklare vägar ut för djurbesättningar.

ÅTGÄRDER

Kopia av rapporten har sänts till Räddningsverket.